

DE KWESTIE

John van den Heuvel en collega-misdaadverslaggever Paul Vugts van Het Parool (rechts) tijdens een eerder gesprek in de Tweede Kamer over bedreiging en bescherming van journalisten. FOTO'S ANP

door
**Paul
Eldering**

IN HET VIZIER

Toeristenfile

Over tien jaar lopen er meer dan zestig miljoen binnen- en buitenlandse toeristen rond in Nederland. In één jaar. Dat is 40% meer dan nu. Zo hard gaat de groei volgens de prognoses. Ook het zojuist verschenen Trendrapport Toerisme 2018 spreekt zorg uit over de toenemende toeristenstroom.

Opmerkelijk is dat staatssecretaris Mona Keijzer van Economische Zaken deze week zei het soms niet meer leuk te vinden in haar eigen dorp Volendam vanwege de enorme piekdrukke.

In Amsterdam kunnen ze erover meepraten. De rolkoffertjes van Airbnb-gasten werken steeds vaker verstorend. Ook in Kinderdijk en Giethoorn protesteren bewoners tegen 'overtourisme'.

Ik kreeg hetzelfde gevoel laatst in Dubrovnik. De historische binnenstad is in de zomer haast niet meer te bezoeken, zo overvol is het. Bezoekers moeten links- of rechtsom over de vestingmuren lopen, anders ontstaan mensenfiles en zelfs levensgevaarlijke opstoppingen.

Venetië, Barcelona, Florence, wildparken in Kenia, Thaise strandresorts, de Himalayas, populaire skidorpen, Inca-bergdorp Machu Picchu, tempel Angkor Wat en andere topattracties; het zijn allemaal voorbeelden van plekken waar het mis dreigt te gaan.

De vraag is natuurlijk: wat is eraan te doen? Mensen gaan steeds meer reizen, zeker ook uit opkomende landen als China en India. Luchtvaartkoepel IATA verwacht binnen twintig jaar een verdubbeling van vliegtoeristen. De World Tourism Organization van de Verenigde Naties slaat ook alarm. Het aantal internationale toeristen, nu 1,3 miljard, gaat spectaculair stijgen.

Waar schaarste is, stijgen de prijzen. Dat is een simpele waarheid van vraag en aanbod. Veelbezochte hotspots worden dus duurder. Of ze stellen plafonds

Opeens is het niet leuk meer, zo druk

aan het aantal bezoekers. En dat geldt ook voor luchthavens waar de krapte toeslaat, zoals Schiphol. Dat betekent de intrede van het 'slagboomtoerisme'.

Prijsvecters in alle sectoren - vliegrij, touroperating, horeca, entertainment, dagtoerisme - zijn gelukkig uiterst creatief. Ze waaien mee met alle winden om ons als consument toch op onze wenken te bedienen met onze drang naar koopjes. Want hoe voordeliger, hoe beter onze vakantie 'voelt'. Alleen zullen we wat flexibeler moeten worden.

Terug naar Nederland. De wal gaat het schip keren. Want zoals de staatssecretaris zei: opeens is het niet leuk meer. Niet voor bewoners, maar ook niet voor toeristen. Geld uitgeven of verdienen is dan niet meer de enige drijfveer. Niemand wil uren wachten. Daarmee ontstaat de noodzakelijke spreiding over de dag vanzelf. Overheden, bedrijfsleven en onderzoekers kunnen toeristen een handje helpen om ons op minder drukke uren naar nieuwe paden in de regio te leiden.

Datzelfde principe geldt voor de dagelijkse drukte op de weg en het spoor: als alle werkgevers en scholen iets meer zouden schipperen met werk-, leer- en vergadertijden, dan komen we een eind om prettiger te reizen.

Opinie Thomas Bruning, algemeen secretaris NVJ

'Als je buigt, geef je bedreigers een bonus'

De maatregel om John van den Heuvel om veiligheidsredenen voorlopig niet naar de studio van RTL Boulevard te begeleiden, is een absolute nederlaag voor de journalistiek.

Het is een knieval voor de bedreigingen aan zijn adres, hoe zeer ik ook geloof dat politie, justitie en de Dienst Koninklijke en Diplomatieke Beveiliging hun uiterste best doen om John te beveiligen en in staat te stellen zijn werk te doen. Maar het is belangrijk dat hij zo snel mogelijk weer live in de studio zit.

Vrije journalistiek is zo belangrijk, dat de overheid meer middelen moet inzetten om journalisten hun werk te kunnen laten doen. Dat geldt net zo goed voor de beveiliging van burgemeesters en politici.

Als de situatie erom vraagt - en dat is nu het geval - moet er nog meer politieke zichtbaarheid aanwezig zijn. In alles moet de overheid uitstralen: we wijken niet voor dit soort signalen.

Deze situatie herinnert me aan 2015, toen de Deense cartoonist Kurt Westergaard naar Amsterdam kwam voor een lezing. Westergaard werd op dat moment ernstig bedreigd door

Voorlopig geen John van den Heuvel in de studio van RTL Boulevard. Het zou te riskant zijn de zwaar beveiligde Telegraaf-misdaadreporter naar het Amsterdamse Leidseplein te begeleiden. Een knieval voor de bedreigers, stelt Thomas Bruning (NVJ).

moslim-radicalen vanwege een afbeelding die hij had gemaakt van de profeet Mohammed. We hebben toen met gemeente en politie overlegd of de avond zou moeten worden verplaatst van debatcentrum De Balie naar een bunkerachtige locatie. Toenmalig burgemeester Eberhard van der Laan zei toen: „Het is voor mij een principezaak: Westergaard moet kunnen komen op de plek waar hij zit. Wij gaan niet buigen.”

Dat is de instelling die nodig is in een situatie als deze.

Daarnaast moeten degenen die achter deze dreiging zitten worden opgespoord en opgepakt. Ik snap dat dat moeilijk is en het ook de grote wens van politie en justitie zelf is. Maar de bedreiging aan het adres van John duurt nu al bijna een jaar en dat is moeilijk te verteren.

Thomas
Bruning

Over deze kwestie gaan we in overleg met de huidige burgemeester. We zullen bespreken hoe we met elkaar toch kunnen uitstralen dat we niet buigen. Deze maatregel moet er op de kortst mogelijke termijn weer af, om te laten zien wie de baas in huis is. Dat moet in dit geval de Amsterdamse

overheid zijn. Mijn boodschap: pak de regie terug.

Want als je buigt, geef je bedreigers eigenlijk een bonus. Ze zien dan dat ze mensen met een belangrijke rol stil kunnen krijgen, als ze maar hard en vaak genoeg bedreigen. Als het loont om te bedreigen, is het hek van de dam. Dan loont het ook om andere journalisten te intimideren of het werk onmogelijk te maken. De gemiddelde fotograaf of cameraman heeft tegenwoordig heel wat te stellen tijdens zijn werk.

Journalisten moeten vrij hun beroep kunnen uitoefenen. Ze moeten de macht kunnen controleren, misstanden aan de kaak kunnen stellen, het publiek kunnen vertellen wat er aan de hand is in de wereld.

Zodra je een journalist monddood maakt, maak je publiek monddood. Elk signaal wat eraan bijdraagt dat je aan journalisten kunt komen, moet in de kiem worden gesmoord.

Wij moeten nu met z'n allen om John heen gaan staan, ook om te laten zien wat een belangrijke rol journalisten vervullen.

Thomas Bruning
Algemeen secretaris
Nederlandse Vereniging van
Journalisten